

Ўсимликлар карантини ва ҳимояси агентлигининг ҲИСОБОТИ

Ўсимликлар карантини ва ҳимояси соҳасини янада ривожлантириш, пестицид ва минерал ўғитлар бошқарув тизимини такомиллаштириш, соҳада хусусий сектор ўрнини ошириш ҳамда мамлакат экспорт салоҳиятини кенгайтириш мақсадида қуйидагилар амалга оширилди.

Агентлик тизимида Ўсимликлар карантини ва ҳимояси илмий-тадқиқот институти ва унинг 6 та ҳудудий филиаллари, Республика агрокимёвий таҳлил маркази ва унинг 13 та ҳудудий бўлинмалари, Чигиртка хизмати ва “Биосифат” республика маркази фаолияти йўлга қўйилди.

Соҳага Туркия ва халқаро тажрибани жорий этиш мақсадида хорижий мутахассис Мустафа Уз Агентликда Бош директор маслаҳатчиси лавозимида фаолиятини бошлади, шунингдек 17 нафар халқаро экспертлар жалб этилди.

Ўзбекистон Республикаси Ўсимликлар карантини ва ҳимояси бўйича халқаро конвенцияга 184-давлат сифатида аъзоликка қабул қилиниб, соҳага 30 та халқаро фитосанитар стандартлар уйғунлаштирилди.

Германия халқаро ҳамкорлик жамияти (GIZ), Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти (FAO), Жаҳон савдо ташкилоти (WTO) ҳамда Хитой, Корея, Россия экспертлари томонидан Агентлик тизимидаги 745 нафар мутахассислар, 57 нафар илмий ходимлар, 320 нафар фермер ва деҳқон хўжаликлари вакиллари, жами 1 122 нафар ходимларнинг малакаси оширилди.

Жаҳон банкининг лойиҳаси доирасида Марказий фитосанитария лабораторияси қиймати 159,5 минг АҚШ долларига тенг қўшимча асбоб-ускуналар билан таъминланди.

Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш халқаро фонди (IFAD) лойиҳасининг 115,0 минг ва БМТ Тараққиёт дастури лойиҳаси доирасида 24,0 минг АҚШ долларига тенг грант маблағлари ҳисобига Фарғона ва Наманган фитосанитария лабораториялари қўшимча ускуналар билан жиҳозланди.

FAОнинг қиймати 115,2 минг АҚШ долларига тенг грант маблағлари ҳисобига зарарли чигирткага қарши кураш хизмати 10 та мотоцикл, 5 та махсус пуркагичлар, 14 та планшет ва 1 580 та шахсий ҳимоя воситалари билан таъминланди (10 та махсус пикап автомобилларининг келиши кутилмоқда).

Ўзбекистоннинг ўсимликлар карантини ва ҳимояси соҳасида жаҳон аренасидаги фаоллиги инобатга олиниб, Конвенциянинг минтақавий ташкилоти томонидан Европа ва Ўртаер денгизи ўсимликлар карантини ва ҳимояси ташкилоти (EPPO) Кенгаши вице-президенти этиб, биринчи бор Ўзбекистон вакили – Агентлик ходими С.Султанов тасдиқланди.

Республика ҳудудида 43 та агрометеостанциялар (24 таси Агентлик негизида), 12 та “Ақлли феромон тутқич”лар ўрнатилди ва “Фитоконсалтинг марказ”лари фаолияти йўлга қўйилди.

Республика агрокимёвий таҳлил марказининг 13 та ҳудудий бўлинмалари тўлиқ бино-иншоотлар билан таъминланиб, замонавий лаборатория асбоб-ускуналари билан жиҳозланди ва 79 415 гектар ер майдонидан тупроқ намуналари олиниб, 27 900 гектар ер майдонининг агрокимёвий хаританомалари ишлаб чиқилди (фаолият тўлиқ рақамлаштирилмоқда).

Агентлик тизимида “e-Fitouz” автоматлаштирилган ахборот тизими ишга туширилиб, халқаро Конвенцияга аъзо бўлган 141 та давлатнинг электрон фитосанитар тизимларига интеграция қилинди.

“e-Fitouz” тизимида 137 мингдан ортиқ фермер ва деҳқон хўжаликларининг ер майдонлари, омборхоналар, қадоклаш корхоналари ва экспортёрлар тўғрисидаги маълумотларнинг электрон базаси шакллантирилиб, инспекторлар томонидан планшетлар орқали электрон хариталарга ўтказилган дала назорати натижалари киритилмоқда.

Ер эгалари учун бепул онлайн маслаҳат ва инспекторни тезкор чақириш хизматлари йўлга қўйилди.

Минерал ўғит ва кимёвий воситаларни рўйхатга олиш ва гувоҳнома бериш жараёнлари рақамлаштирилди.

Хусусий сектор хизматини йўлга қўйиш мақсадида қўшимча 161 та биолоборатория (621 тага етказилди), 121 та ўсимлик клиникаси (626 тага етказилди) ташкил этилиб, инспекторлар билан ҳамкорликда зараркунандаларга қарши уйғунлашган кураш тизими жорий қилинмоқда.

Фумигациянинг янги “аэрозоль” усули жорий этилиши натижасида зарарсизлантириш вақти 72 соатдан 3 соатга қисқартирилди.

Халқаро тажрибадан келиб чиқиб, Агентлик тизимида 10 та детектор хизмат итлари ва 10 нафар кинолог ходимлари махсус ўқув курсларида ўқитилди ва чегара масканларида уларнинг фаолияти йўлга қўйилди.

Марказий ва республиканинг 8 та ҳудудида (*Андижон, Фарғона, Хоразм, Самарқанд, Сирдарё, Сурхондарё, Бухоро ва Тошкент вилоятлари*) стационар карантин лабораториялари ҳамда 15 та замонавий сайёр (мобиль) лабораториялар фаолияти йўлга қўйилди.

Марказий карантин лабораторияси халқаро аккредитациядан ва ҳудудий 6 та стационар лаборатория халқаро стандартларга мувофиқ миллий аккредитациядан ўтказилди.

2021 йил давомида 195 минг лаборатория экспертизалари ўтказилиб, импорт қилинаётган 941,2 минг дона 5,8 минг тонна зарарланган маҳсулотлар олиб кирилишининг олди олинди.

Экспорт географиясини кенгайтириш борасида Хитой билан 2021-2022 йиллар давомида ҳамкорлик қилиш тўғрисида Чора-тадбирлар дастури тасдиқланиб, унинг доирасида лимон ва қўритилган олхўрини Хитойга экспорт қилиш учун фитосанитар рухсатлар олинди (26 та давлатга 99 турдаги, 53 та давлатга барча турдаги маҳсулотларни экспорт қилиш имконияти яратилди).

Хитой, Корея ва Европа давлатларининг карантин талабларига жавоб берадиган экспортёр корхоналар сони 319 тага етказилди.

Ўсимликлар карантини ва ҳимояси илмий-тадқиқот институти томонидан ўсимликларни биологик ва кимёвий ҳимоя қилиш бўйича 40 та услубий қўлланмалар чоп этилди.